

3 CD
ΤΕΡΜΗΤΕΣ

ΝΤΕΦΙ

11

περιοδικό για το τραγούδι κιόλα τ'άλλα

**ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΣΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ**

ΚΑΙ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ TOP 69

EMI

ΤΖΙΜΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ

ΚΑΓΚΕΛΑ ΠΙΑΝΤΟΥ

**Νέος δίσκος
για όσους ξέρουν από τέχνη!**

Η πολλή δουλειά τρώει το... περιοδικό. Είμαστε όμως ικανοποιημένοι με το αφιέρωμά μας στο κρατικό ραδιόφωνο που είναι, χωρίς υπερβολή, το πιο ολοκληρωμένο που έχει γίνει ποτέ στην Ελλάδα. Για να το καταφέρουμε συναντήσαμε δεκάδες ανθρώπους (παραγωγούς, διοικητικούς υπαλλήλους, διευθυντές, απλούς ακροατές, εκπροσώπους καλλιτεχνικών σωματείων, συνθέτες, στιχουργούς κ.ά.) και δουλέψαμε πάνω σ' ένα υλικό 4.000 μεταδοθέντων τραγουδιών που δίνουν πολύ παραστατικά την αληθινή εικόνα του ραδιοφώνου. Παράλληλα, το καλλιτεχνικό μας τμήμα φρόντισε την αισθητική ανανέωση του περιοδικού, που δείχνει και τη διάθεσή μας για ακόμα πιο ενδιαφέροντα πράγματα. Συγχωρέστε μας λοιπόν που αργήσαμε και γράψτε μας τη γνώμη σας για το ανανεωμένο Ντέφι που ελπίζουμε σύντομα να κυκλοφορεί σ' όλο τον κόσμο. Εμπρός λοιπόν για το δορυφορικό Ντέφι!

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106 79
ΤΗΛ. 3629.569
Εκδότης
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Υπεύθυνος Σύνταξης
Στέλιος Ελληνιάδης
Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν
Κώστας Βίρβος
Νίκος Παπάζογλου
Γιώργος Έξαρχος
Τάσος Φαληρέας
Νίκος Σαββάτης
Μίτση Βρασιβανοπούλου
Μάκης Μηλάτος
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Πάνος Δημάκης
Γιάννα Κλειάσιου
Εικονογράφημα
Γιάννης Καλαϊτζής
Δημόσιες σχέσεις
Μίτση Βρασιβανοπούλου
Ιδιοκτησία
Π. Δημάκης και Σια Ε.Ε.
Νομική Σύμβουλος
Βάσω Διαμαντοπούλου
Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Ηλίας Ταμπακιάς
Ανδρέας Κιλμάντζος
Θεσσαλονίκη
Νίκος Θεοδωράκης
Τσιμισκή-Π. Μελά 15
Τηλ. 265.708
Φωτοστοιχειοθεσία
Lexikon
Αν. Μεταξά 19-21
Τηλ. 3639.387
Εκτύπωση
Corfu
Σμολένσκυ 9
Τηλ. 3641.430
Ατελιέ
Ακμή
Κεραμεικού 51
Τηλ. 5222.408
Βιβλιοδεσία
Δ. Δάλαρης & Σια Ε.Ε.
Άργους 3, Περιστέρι
Τηλ. 5752.675

Τεύχος 11, 3-4 1986 Τιμή δρχ. 200

Το σχέδιο του εξώφυλλου
είναι του Ηλία Ταμπακιά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΧΟΛΙΑ	2
Μια Γυναίκα Μπορεί Συνέντευξη με τη Βιτάλη	8
Αποδέσμευση την Κιθάρα απ' το Τραγούδι Συνέντευξη με τον Seranito	12
ΑΦΙΕΡΩΜΑ	
Το Ελληνικό Τραγούδι στο Κρατικό Ραδιόφωνο Άρθρο του Σ. Ελληνιάδη	16
Το Ραδιοφωνικό TOP 69! Στατιστικά στοιχεία	22
Η νεολαία Ακούει Ελληνικά και Ξένα του Γ. Πετρίδη	24
Υπάρχει λογοκρισία στο Ραδιόφωνο Του Θ. Μανίκα	26
Πρέπει οι Έλληνες να Μάθουν Μερικά Πράγματα του Β. Ριζιώτη	28
Οτι Βγαίνει στον Αέρα να Είναι Τεκμηριωμένο του Κ. Σφέτσα	30
Οι Κυρίες και Δεσποινίδες του Ραδιοφώνου του Α. Παπαδόπουλου	32
Υπάρχει μια Αισθητική Άποψη για το Τραγούδι της Σ. Μιχαλίτση	33
Υπάρχει Λογοκρισία στο Ραδιόφωνο του Δ. Λέκκα	34
Ότε μία Τρίχα του Α. Καλδάρα	36
Χρειάζονται Άνθρωποι του Π. Κορόβηλα	37
Το Ραδιοφωνικό Τραγούδι του Ν. Μαυρουδή	38
Ας Σοβαρευτούμε του Κ. Βίρβου	39
Ραδιοσυννεφούλα Στατιστικά μιας Εκπομπής	40
Της Πόπης Εικονογράφημα του Γιάννη Καλαϊτζή	42
Πιο Μακριά απ' το Σινεμά του Ν. Σαββάτη	44
Σωτήρες της Τζαζ του Ν. Σαββάτη	49
Ελληνικό Ροκ. Τι Τρέχει Εδώ; του Ν. Μηλάτου	53
Τυριά Ευπνήστε θα σας Φάνε οι Βλάχοι Συνέντευξη με τον Γ. Πιλάλα	57
Ο Μέσος Έλληνας είναι Ανώτερος από την Εφημερίδα που Διαβάζει Συνέχεια της συζήτησης περί ΠΑΣΟΚ	58
Αποτυγχάνω 100% Συνέντευξη με τον F. Zappa	62
ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΙ ΟΛΑ Τ' ΑΛΛΑ	
Βιβλία και Περιοδικά	67
Μαγαζιά	68
Βίντεο	70
Τραγούδι και Άλλα	72
Δισκοκριτική	74
Δισκογραφία	78
Τσόντες	80
300 ΤΕΡΜΙΤΕΣ	3
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	15

Το
Ντέφι
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ
ΜΟΝΟ
ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
...

...

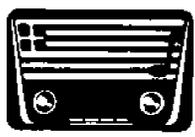
ΕΧΕΙ
ΚΑΙ
ΩΡΑΙΑ
ΒΙΒΛΙΑ
!

Δημήτρης Λέκκας

παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών

34

Dimitris Lekkas

Το Ραδιόφωνο δεν Θέλει Κριτική

«Στο ραδιόφωνο είμαι από το '76 μέχρι τώρα με ορισμένα σύντομα διαλείμματα. Απ' το Τρίτο Πρόγραμμα αποχώρησα το '80 και στο Β' Πρόγραμμα προσχώρησα κατόπιν προσκλήσεως αργότερα. Αυτό το οποίο διαπίστωνα, σχετικά με το ελληνικό τραγούδι, είναι ότι υπάρχουν ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες είναι κατ' ανάγκη προσωποπαγείς. Δηλαδή, βρίσκεται ένας στην κορυφή, λέει ότι θέλω ν' ακούω αυτά τα τραγούδια, ή αυτά του αρέσουν, ή έχει μία δική του θεωρητική τοποθέτηση, σχετικά με το πώς πρέπει να είναι ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός. Και δίνει μια γενική οδηγία, στη συνέχεια οι παρακάτω προσπαθούν να συγκεράσουν αυτή τη γραμμή με τη δική τους προσωπική γραμμή, το οποίο σημαίνει να προσπαθήσουν να περάσουν τη γραμμή τους στο βαθμό που δεν ενοχλεί τη γραμμή του αμέσως προηγούμενου και ούτω καθ' εξής πάει μέχρι τους

παραγωγούς.

Αυτοί που προΐστανται στα προγράμματα είναι κατά κανόνα υπάλληλοι καριέρας οι οποίοι υπάρχουν εκεί σε διάφορες φάσεις της πολιτικής ζωής. Αυτοί που είναι από πάνω, όμως, αλλάζουν πάντα σαν χρώμα με κάθε κυβέρνηση, που έρχεται και μέσα σε κάθε κυβέρνηση, αλλάζουν απόχρωση κατά καιρούς ανάλογα με το πού πάνε τα πράγματα. Υπάρχουν λόγου χάρι, κάποιες ιδεολογικές απόμενες γραμμές, οι οποίες επικρατούν στο Υπουργείο Πολιτισμού, στο Υπουργείο Προεδρίας, στο Υφυπουργείο Νέας Γενιάς και κατ' αρχήν, αυτό το οποίο γίνεται στο ραδιόφωνο δεν πρέπει να έρχεται σε σύγκρουση με αυτά τα δεδομένα. Κάποια εξαίρεση υπήρξε με το Γ' Πρόγραμμα την περίοδο 76-81, αλλά αυτό οφειλόταν στην προσωπικότητα και τα ειδικά γούστα ενός ανθρώπου, ο οποίος είχε και τους τρόπους να κάνει αυτό που ήθελε διότι είχε συγκεκριμένες απόψεις και κάποια πυγμή — αν ενοχλούσε έναν βρισκόταν κάποιος άλλος και του παραστεκόταν.

Αν συμβεί τίποτε που θα ενοχλήσει, θα πέσει σύρμα και θα γίνουν οι κατάλληλες ρυθμίσεις. Θα πω ένα παράδειγμα το οποίο είναι ίσως ενδεικτικό και είναι ενδεικτικό γιατί ο καθένας που θα το ακούσει θα πει ότι δεν καταλαβαίνει πραγματικά γιατί έγινε. Παρουσίαζα τη δουλειά μου σε μια σειρά από εκπομπές στο Β' Πρόγραμμα που λέγεται «Οι δημιουργοί παρουσιάζουν». Κι ήταν η στιγμή που παρουσίαζα μια μουσική που είχα κάνει από τον Πλούτο του Αριστοφάνη και αυτή η μουσική τελείωνε με ένα τσιφτετέλι εντελώς σκυλάδικο, το οποίο είχε κάτι ακατάληπτους στίχους και το ρεφραίν έλεγε «Πήδα Στάθη, πήδα». Θεωρήθηκε ότι ο δίσκος είχε ένα σεξουαλικό υπονοούμενο και δεν μπήκε. Μπήκε, όμως, η ορχήστρα από μία παραγωγό η οποία, νομίζω, πολύ καλώς περιφρουρούσε τον εαυτό της και έκρινε εκείνη τη στιγμή ότι δεν έπρεπε ν' ακουστεί το «πήδα Στάθη», το οποίο μπορούσε να εξελάμβανε κανένας, ότι δεν εννοούσε πήδα στο χορό, αλλά πήδα στο κρεβάτι. Αλλά παρ' όλα αυτά, έβαλα την ορχήστρα και στο τέλος είπα ότι: Αυτό είναι ένα τσιφτετέλι που ακούγεται στο τέλος του Πλούτου όπου οι χωρικοί πλουτίζουν, και πηγαίνουν στα μπουζούκια, χορεύουν τσιφτετέλια και καίνε χιλιάρια. Αυτό μεταδόθηκε ένα Σάββατο στις 3 το μεσημέρι και επρόκειτο να ξαναμεταδοθεί Τετάρτη ξημερώματα στις 3 το πρωί. Λοιπόν, κάποιος πήρε τηλέφωνο από το Υπ. Προεδρείας και είπε ότι επειδή είναι άκαιρη αυτή η φράση σε σχέση με τα νέα οικονομικά μέτρα που εξάγγειλε η κυβέρνηση, να μη γίνει επανάληψη. Κι έτσι δεν έγινε επανάληψη τα ξημερώματα της Τετάρτης.

Για το αν έχουν μια ιδιαίτερη προνομιακή μεταχείριση κάποια είδη τραγουδιού, κάποιοι τραγουδιστές και κάποιοι συνθέτες, πιστεύω απόλυτα ότι ισχύει και θα πω και παρακάτω πιο συγκεκριμένα πράγματα. Αλλά αυτό το οποίο συμβαίνει στις περιπτώσεις αυτές είναι ότι δεν κινήθηκε τίποτα οργανωμένο που να κάνει πολύ θόρυβο εναντίον τους. Στο Α' Πρόγραμμα δεν υπάρχει λαϊκό τραγούδι. Δηλαδή ακόμα, φαντάζομαι, και ένα τραγούδι ελαφρό με τη

Μοσχολιού μπορεί να μην περάσει. Υπάρχουν λίγοι παραγωγοί στο Α' Πρόγραμμα για το ελληνικό τραγούδι. Ο Γιάννης Καλογερόπουλος περνάει ένα είδος τραγουδιού το οποίο δεν ακούγεται σε άλλες εκπομπές και είναι ορισμένα πιο ειδικά πράγματα τα οποία δεν ακούμε σε άλλες εκπομπές. Οι άλλοι παραγωγοί βάζουν ευρείας αποδοχής τραγούδια, τα οποία δεν είναι λαϊκά. Είναι απ' ό,τι ξέρω γραμμή του προγράμματος. Για να αφηθεί το λαϊκό τραγούδι στο Β' Πρόγραμμα και έτσι να υπάρχει και μία διαφοροποίηση. Όσο για το Β' Πρόγραμμα, κάνει τη μεγαλύτερη δουλειά πάνω στο λαϊκό τραγούδι και εκεί υπάρχουν αρκετοί παραγωγοί οι οποίοι έχουν να κάνουν και με τα γράμματα του κόσμου, οι οποίοι προσπαθούν πάλι να βρεθούν σε μία μέση οδό ανάμεσα στην άποψη του κ. Καμπανέλη, ο οποίος δεν θέλει τα βαρύτερα λαϊκά τραγούδια για λόγους για τους οποίους δεν είμαι υπεύθυνος να απαντήσω, της προϊσταμένης κας Μιχαλίτση η οποία νομίζω ότι αγαπάει το λαϊκό τραγούδι και το προωθεί μέσα στο πρόγραμμα σ' ένα βαθμό και του Νότη Μαυρουδή, ο οποίος είναι προϊστάμενος στα μουσικά, ο οποίος πάλι προέρχεται από άλλο τομέα της μουσικής και είναι, πιστεύω, άλλου υπόβαθρου και άλλης κουλτούρας. Δηλαδή, έχουμε τρία πρόσωπα σε ιεραρχική σειρά, τα οποία έχουνε αρκετά διαφορετικές απόψεις επάνω στο τι τραγούδι πρέπει να μπαίνει. Παραγωγός για Κυριακάτικο πρωινό πρόγραμμα έχει ελεγχθεί γιατί έβαζε ως πούμε παλιά του Χατζιδάκι και δεν έβαζε Μαργαρίτη και από την άλλη μεριά να υπάρχει ο κος Καμπανέλης ο οποίος να λέει «δεν θέλω να μπαίνουν τσιφτετέλια». Μάλιστα εγώ συγκεκριμένα είχα ένα πρόβλημα διότι είχα βάλει κάποια πράγματα τα οποία θεωρήθηκαν θετικά από το ένα πρόσωπο και αρνητικά από το άλλο και πήρα μία συγκεκριμένη αλληλοσυγκρουόμενη άποψη για την οποία δεν ήξερα τι να κάνω. Επομένως δεν είναι και περίεργο που στο τέλος με βάζουν να παρουσιάζω ρεμπέτικα διότι έχουν περάσει πολλά χρόνια και γίνονται ανώδυνα. Πολλοί από τους δημιουργούς έχουν πεθάνει και πολλοί από τους τραγουδιστές βρίσκονται στο περιθώριο και δεν γίνεται τίποτα. Οι παραγωγοί, λοιπόν, προσπαθούν να κάνουν τα πράγματα τα οποία θ' αρέσουν και στους τρεις, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι όσο περισσότερο κόσμο πας να πιάσεις και όσο διαφορετικός είναι αυτός ο κόσμος, τόσο περιορίζεται το εύρος των αντικειμένων που θα παρουσιάσουν. Το αποτέλεσμα είναι ότι μοιάζει να προωθούνται με μεγάλη έμφαση ορισμένα πράγματα, συγκεκριμένα, πράγματα τα οποία γίνονται σουξέ και το Β' Πρόγραμμα έχει μία πέραση στη διαμόρφωση του γούστου του κόσμου, τα οποία δεν ξέρω με ποιους τρόπους ακριβώς προωθούνται. Διαμορφώνεται ένα γούστο κοινής συνισταμένης από παραγωγούς, που είτε υιοθετούν γραμμές προϊσταμένων τους που μπαίνουν στην εικόνα με τρόπους συνειδητούς, ή υποσυνειδητούς, είτε πραγματικά μέσα απ' όλη αυτή την κατάσταση, επηρεάζοντας ο ένας τον άλλον, ή η μία την άλλη, διαμορφώνουν ένα κοινό γούστο. Και έτσι φτάνουμε στο σημείο να έχουμε στην Ελλάδα μία παραγωγή δίσκων που είναι, όπως ξέρεις, στο 1,2, ή 1,3, δίσκους ανά εργάσιμη ημέρα το οποίο εί-

ναι ένα φοβερό νούμερο. Και απ' αυτόν όλο τον καταιγισμό δίσκων και του βινιλίου, περνάνε λίγα τραγούδια την κάθε φορά στο ραδιόφωνο. Άντε να βρεις τώρα πώς επιλέγονται και γιατί.

Λειτουργεί κυρίως η αυτοκριτική, διότι οι παραγωγοί που είναι εκεί μέσα αρκετά χρόνια ξέρουνε τι ενσπλεί και δεν το βάζουν. Υπάρχουν τα προσωπικά τους γούστα στα οποία αλληλοεπηρεάζονται και πιστεύω ότι ένα 60% είναι μία γνήσια γραμμή των παραγωγών που από κει και πέρα θα 'πρεπε να μας απασχολήσει σε επίπεδο ψυχανάλυσης το γιατί επιλέγεται αυτή η γραμμή και όχι άλλη. Και τελικά πιστεύω ότι υπάρχουν κάποιες ντιρεκτίβες οι οποίες δίνονται ως εξής: «Βρε παιδιά, πολύ το παίξατε αυτό το κομμάτι» ή «Βρε παιδιά, δεν έχετε παίξει καθόλου εκείνο» ή «να υποστηρίξουμε αυτό». Τα οποία δεν ξέρω αν είναι ψίθυροι ή αν είναι συγκεκριμένες ντιρεκτίβες, πάντως εγώ έχω δεδομένα ότι γίνεται ένας ψυχολογικός επηρεασμός, ο οποίος ίσως είναι και αναπόφευκτος, διότι οι άνθρωποι οι οποίοι διευθύνουν τα ραδιοφωνικά κανάλια έχουν κάποια γούστα και κάποιες απόψεις. Κι όταν έρχεται μια φουρνιά από δίσκους, μπορούνε άνετα να γυρνάνε στο διάδρομο και να λένε, «αχ, τι ωραίο είναι αυτό που βγήκε, ακούστε το προσεκτικά». Λοιπόν από τη στιγμή που θα το ακούσουν προσεκτικά αυτό και δεν θ' ακούσουν προσεκτικά το άλλο, κάπου τους γίνεται μία συνείδηση αυτό το πράγμα, κάπου περνάει ότι είναι και αρεστό και από κει και πέρα έπονται τα γνωστά.

Δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη έρευνα και μπορεί το Β' πρόγραμμα να πει ότι εμείς έχουμε επικοινωνία με τους ακροατές μας, που την έχουνε, και ότι στα γράμματα που στέλνουν μας ζητάνε αυτά. Τώρα τα ζητάνε επειδή τ' άκουσαν απ' τους παραγωγούς, ποιος ξέρει; Είναι σίγουρο ότι αυτά που μεταδίδει το Β' Πρόγραμμα δεν συμπίπτουν με το ευρύ γούστο του κόσμου.

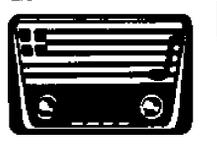
Εγώ θα μπορούσα να εκφράσω μία άποψη η οποία δεν θα άλλαζε τα πράγματα. Τις απόψεις μου τις έλεγα βέβαια στο ραδιόφωνο κατά καιρούς και ήρθα πολλές φορές σε σύγκρουση και γι' αυτό όλη η ραδιοφωνική μου καριέρα είναι μια σειρά από κοψίματα εκπομπών. Συγκεκριμένα έχω να πω ότι μου δόθηκε η εκπομπή «Από την ελληνική δισκογραφία», καθημερινή, στην οποία παρουσίαζα κάθε μέρα ένα δίσκο και μου είπαν «να εκφράζεις τη γνώμη σου και να κάνεις ανάλυση και κριτική», πράγμα το οποίο ακολούθησα κάνοντας κάθε φορά σαφές ότι είναι δικές μου απόψεις και δίνοντας κάποια στοιχεία για τις επιλογές μου, καλά ή κακά δεν έχει σημασία. Όταν μετά από ενάμισι χρόνο κόπηκε αυτή η εκπομπή, η μεν εξήγηση της κας Μιχαλίτση ήταν «το παράκανες», η δε απάντηση του κου Καμπανέλη «δεν θέλουμε κριτική στο ραδιόφωνο», εγώ είχα δύο σκέψεις: πρώτον, δεν απορώ γιατί μου κόψανε την εκπομπή αλλά απορώ πώς κράτησε τόσο πολύ και δεύτερο, αφού το ραδιόφωνο δεν θέλει κριτική, πώς με είχε και την έκανα ενάμισι χρόνο. Δεν ήξεραν τι έκανα ή μεταβλήθηκε η γνώμη τους κάτω από κάποια πίεση;

Αυτό το οποίο θέλουν είναι: «κάνε ό,τι νομίζεις και όσο σε παίρνει, μέχρι να τρακάρουμε σε κανέναν ύφαλο, οπότε θα σε ρίξουμε με κανένα σωσίβιο και μετά μπορεί να περάσει το ναυαγισσώτικο να σε περισυλλέξει πάλι».

Όταν κόπηκε αυτή η εκπομπή, πήρα κάποια με λυρικά τραγούδια τα οποία έβαζα τα βράδια της Μ. Εβδομάδας και ο Νότης Μαυρουδής ενθουσιάστηκε διότι άκουσε πολλά τραγούδια τα οποία δεν ακούγονται ποτέ. Και μετά μου δόθηκε μία εκπομπή πρωινή η οποία κόπηκε μετά την πρώτη μετάδοση. Υποτίθεται πως έβριζα μέσα στην εκπομπή. Είχα πει ότι ο Χατζιδάκις και ο Θεοδωράκης είναι οι Διόσκουροι του ελληνικού τραγουδιού, κι αυτοί νομίσανε ότι είπα ότι είναι οι «δύο σκούροι» του ελληνικού τραγουδιού. Δηλαδή ότι είναι δύο ζοφερές φυσιγνωμίες, πράγμα το οποίο θα ήμουν τρελλός να το πω.

Α, βέβαια, πρέπει να πω ότι εμείς οι εξωτερικοί υπογράφουμε συμβάσεις κάθε δύο μήνες και κανείς δεν ξέρει αν θα είμαστε ή δεν θα είμαστε την επόμενη φορά. Πλέουμε σ' ένα πέλαγος αβεβαιότητας. Πάντως από την άνοιξη μου δόθηκε άλλη μία εκπομπή, η οποία είναι «το λαϊκό τραγούδι μετά τον πόλεμο». Την μεταδίδω μία φορά τη βδομάδα σε κάποια ώρα μικρής ακροαματικότητας. Όπου υποτίθεται ότι παρουσιάζω με το δικό μου τρόπο, όποιος κι αν είναι — ρεμπέτικα τραγούδια της μεταπολεμικής περιόδου. Μέχρι στιγμής είναι μία ιστορική ανασκόπηση κατά κάποιο τρόπο ανώδυνη. Δεν ξέρω αν θα προχωρήσει αυτή η ιστορία και μπορούμε σε νεώτερα κεφάλαια, τι πρόκειται να γίνει. Νομίζω ότι παρουσιάζοντας το λαϊκό τραγούδι μετά τον πόλεμο, βρίσκεται κανείς πλέον στην καρδιά του θέματος, κι εκεί πέρα μπορεί να πει διάφορα πράγματα. Δεν ξέρω πόσο θα τα θεωρητικολογήσω ώστε να μη θιγούν συγκεκριμένα πρόσωπα και συμφέροντα. Γιατί απ' ό,τι κατάλαβα εκεί είναι το θέμα. Τώρα από κει και πέρα αυτή η εκπομπή φαντάζομαι ότι θα συνεχίσει και θα μακροημερεύσει — για ένα διάστημα.

Απόστολος Καλδάρης στιχουργός

Ούτε μια τρίχα

Σήμερα το ραδιόφωνο προβάλλει το ξένο τραγούδι και το είδος εκείνο του ελληνικού που δεν έχει ταυτότητα, που όλα τα στοιχεία του είναι δανεισμένα απ' το ξένο. Σε αντίθεση με το δημοτικό μας τραγούδι που έχει ταυτότητα, το ρεμπέτικο και το λαϊκό που επίσης έχουν ταυτότητα, όπως και το τραγούδι του Αττίκ.

Όσο πιο απρόσωπο είναι το τραγούδι τόσο περισσότερο προβάλλεται. Τους ενοχλούν εκείνα που έχουν ιδιαίτερη φυσιγνωμία και κυρίως το λαϊκό τραγούδι που είναι και το πιο δημοφιλές.

Οι εταιρίες δίσκων ανέκαθεν επηρέαζαν το ραδιόφωνο, ανάλογα με τα συμφέροντά τους και πιστεύω ότι το κάνουν και σήμερα. Αλλά εκτός από τους παραγωγούς που για πολλούς λόγους δεν είναι αντικειμενικοί, το λαϊκό τραγούδι ήταν πάντα στο στόχαστρο. Παλιότερα το κατηγορούσαν οι «ελαφροί» και τώρα το κατηγορούν αυτοί που πατήσανε πάνω του για ν' ακουστούνε (Θεοδωράκης, Ανδριόπουλος κ.α.).

Όλοι οι καλλιτέχνες διαμαρτύρονται για τη μεταχειριστή τους από το ραδιόφωνο, χωρίς να αλλάζει τίποτα. Ούτε μια τρίχα δεν κουνήθηκε!

Επί 13 χρόνια στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΜΣΕ τους πίεζα να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα μαχητικά, ακόμα και να σταματήσουμε να γράφουμε τραγούδια. Δυστυχώς η ΕΜΣΕ έδειξε δειλία.

Τα ίδια και χειρότερα γίνονται εδώ και χρόνια στην τηλεόραση, όπου μόνο το ξενόφερτο τραγούδι έχει προβληθεί συστηματικά, ενώ το λαϊκό τραγούδι αγνοείται και βάλεται. Και για να μην αλλάζει τίποτα φαίνεται ότι αυτή είναι μια πολιτική που υποστηρίζεται από υψηλά ιστάμενους.

ΠΟΝΤΙΚΙ

● νησιωτικά ● λαϊκά ● ρεμπετικά

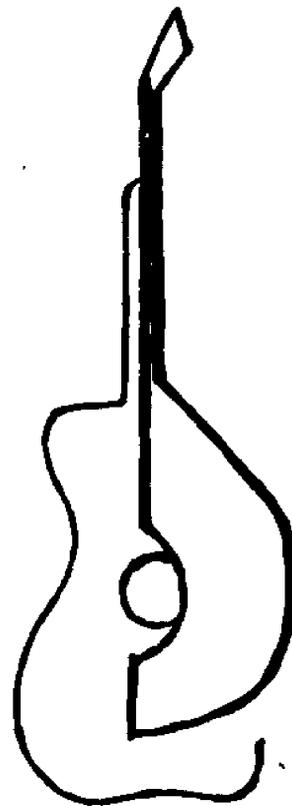
θέλετε ευδοκίμηση
στη βραδυνη σας έξοδο;

ελάτε στο ΠΟΝΤΙΚΙ και σίγουρα θα
το πετύχετε με αρωγούς τους
ΑΙΘΕΡΟΒΑΜΟΝΕΣ.

● φαγητό ● ποτό ● ποικιλίες ● τιμές προσιτές

ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ 9 & ΑΝΔΡΟΥ - Π. ΑΡΕΩΣ
ΚΥΨΕΛΗ ☎ 8232971

ΤΑΞΙΜΙ

ΙΣΑΥΡΩΝ 29 και ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ τηλ. 3639919

ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΡΕΤΡΟ

ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ ΠΡΩΗΝ ΚΟΜΠΑΝΙΑ ΤΩΝ ΠΕΤΡΑΛΩΝΩΝ

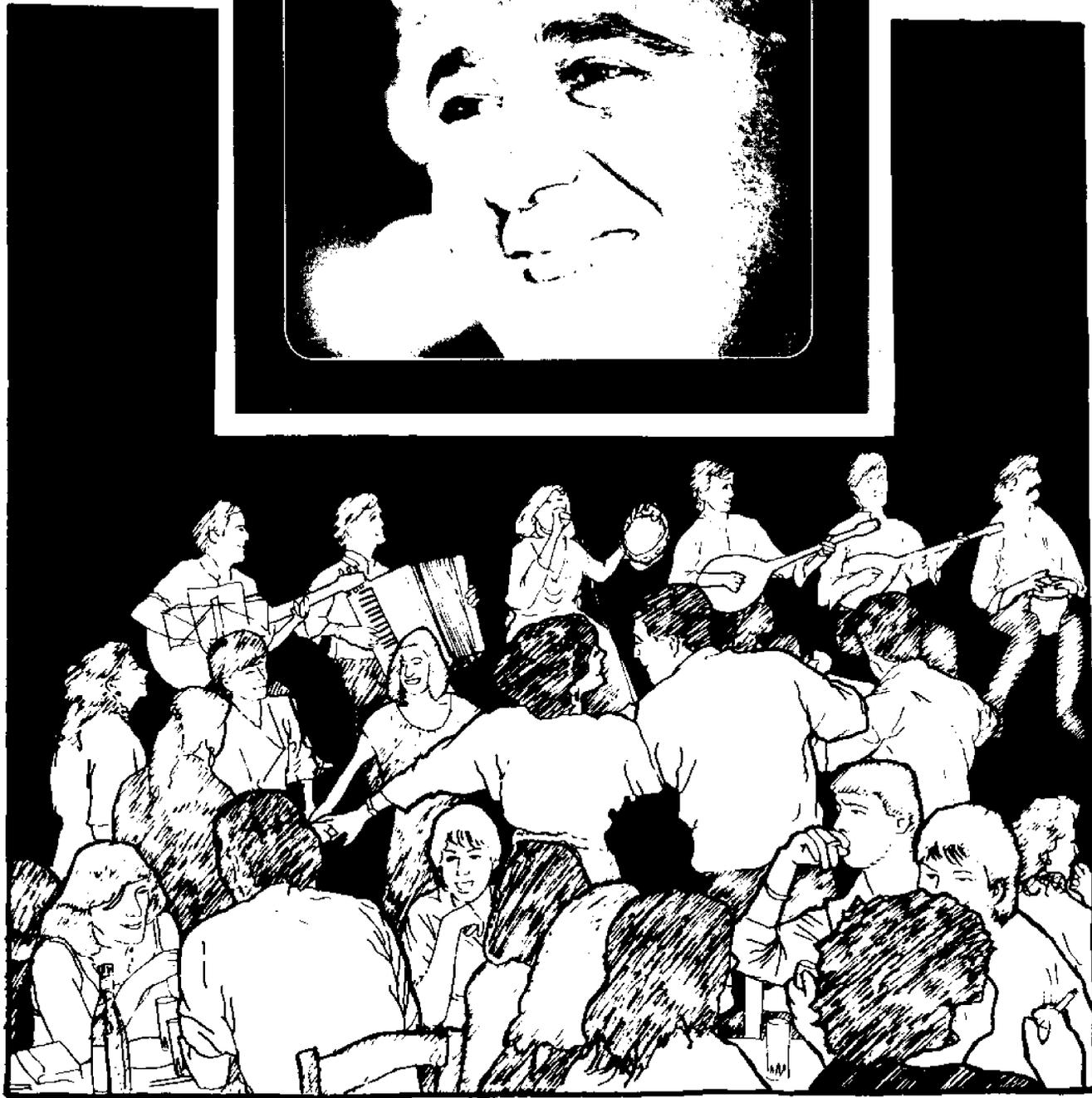
ΑΞΕΧΑΣΤΕΣ ΒΡΑΔΥΕΣ ΜΕ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ, ΠΑΛΙΟ ΛΑΙΚΟ & ΛΑΙΚΟ - ΚΕΦΙ - ΓΛΕΝΤΙ - ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΕ ΧΩΡΙΣ ΑΓΧΟΣ - ΤΙΜΕΣ ΛΟΓΙΚΕΣ - ΚΡΥΟ ΠΙΑΤΟ - ΠΙΤΣΑ

ΠΥΛΗΣ & ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗ 50 - ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ - ΤΗΛ. 4137001

ΠΑΝΑΤΟΛΗ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΕΞΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΕΞΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
ΚΑΙ ΛΑΪΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
ΦΑΓΗΤΟ! ΧΟΡΟΣ! ΚΕΦΙ! ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ!

η αιθουσα κλιματιζεται
ανοιχτα το καλοκαιρι καθε παρασκευη, σαββατο και κυριακη

παναγιη τσαλδαραη 111
καθηλιθεα

9598215

ΕΛΑΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

...και κερδίστε

Με συνδρομή 1.200 δρχ. το χρόνο (τα σωματεία και άλλα νομικά πρόσωπα 2.500) γίνεστε συνδρομητής και/ή μέλος του ΙΝ.ΚΑ. και έχετε:

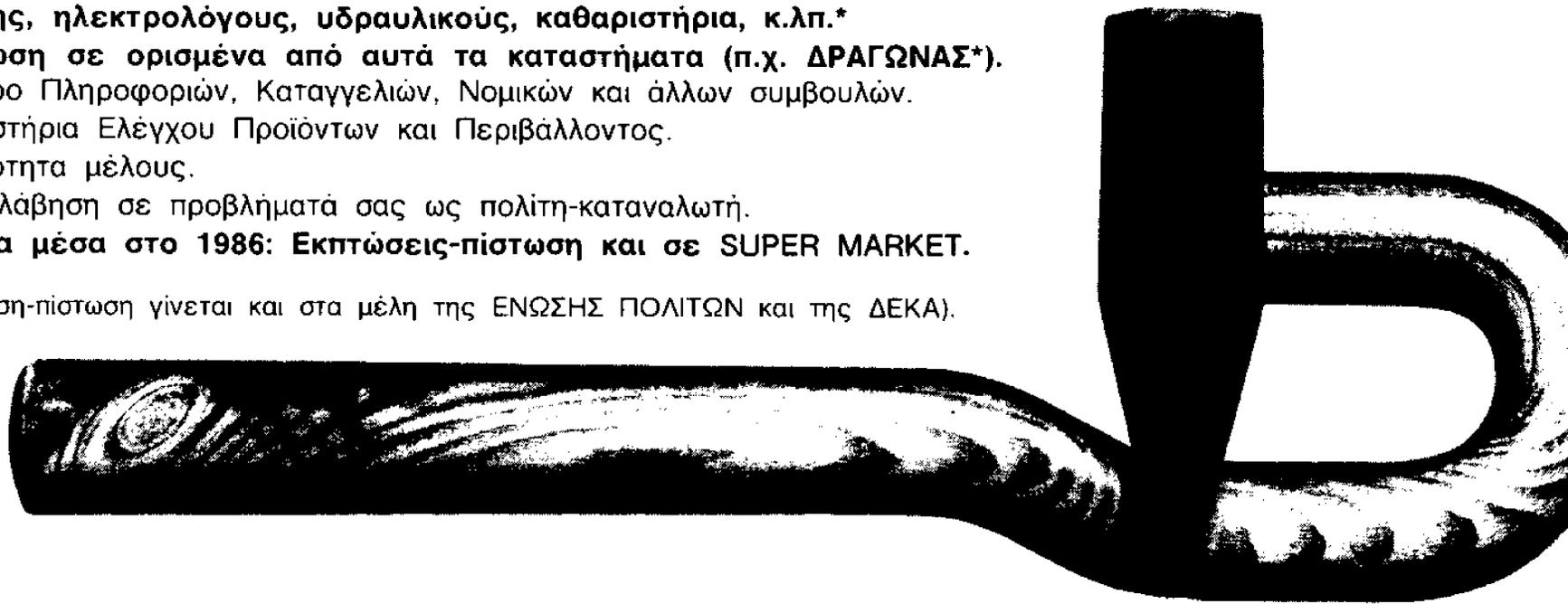
- Το περιοδικό (με test προϊόντων, έρευνες τιμών, κ.λπ.) και άλλες εκδόσεις του ΙΝ.ΚΑ. στο σπίτι σας.

- Ταυτότητα έκπτωσης (10-40%) σε συμβεβλημένα καταστήματα (π.χ. ΜΙΝΙΟΝ, ΚΛΑΟΥΔΑΤΟΣ, ΔΡΑΓΩΝΑΣ, ΡΑΔΙΟ ΑΘΗΝΑΙ, ΡΑΔΙΟ ΚΟΡΑΣΙΔΗ, ΒΑΡΔΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΔΑΝΗΛΑΤΟΣ, ΑΚΡΟΝ-ΙΛΙΟΝ-ΚΡΥΣΤΑΛ, ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ, ΒΑΓΕΝΑΣ-ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΑΤΡΑΝΤΖΟΣ ΣΠΟΡ, ΝΤΕΡΟΣ, ΒΑΒΕΤΤΕ, ΣΑΜΟΥΧΟΣ, ΠΑΓΩΝΗ, ΒΟΥΡΟΣ και πολλά άλλα μεγάλα και μικρά καταστήματα στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και σε όλη σχεδόν την Ελλάδα) για τις αγορές σας μετρητοίς.

Επίσης, ηλεκτρολόγους, υδραυλικούς, καθαριστήρια, κ.λπ.*

- Πίστωση σε ορισμένα από αυτά τα καταστήματα (π.χ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ*).
- Κέντρο Πληροφοριών, Καταγγελιών, Νομικών και άλλων συμβουλών.
- Εργαστήρια Ελέγχου Προϊόντων και Περιβάλλοντος.
- Ταυτότητα μέλους.
- Μεσολάβηση σε προβλήματά σας ως πολίτη-καταναλωτή.
- Ακόμα μέσα στο 1986: Εκπτώσεις-πίστωση και σε SUPER MARKET.

*(Έκπτωση-πίστωση γίνεται και στα μέλη της ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ και της ΔΕΚΑ).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ

INKA

Προς

ΜΗΛΙΩΝΗ 8 και ΚΑΝΑΡΗ - 5ος ΟΡ. - ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 10673 - ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 36.41.495, 36.12.345
ΔΕΛΤΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ (Ιδιώτες 1.200 δρχ. - Νομικά Πρόσωπα 5.000 δρχ.)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (ΟΔΟΣ/ΑΡ./ΣΥΝΟΙΚΙΑ/ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ: .....

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: .....

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: .....

Παρακαλώ να με γράψετε συνδρομητή σας για ένα χρόνο.

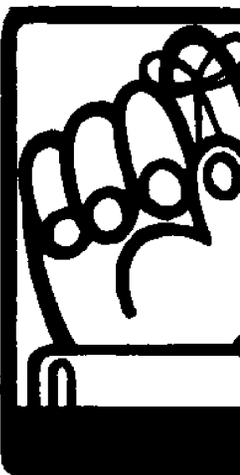
Την ετήσια συνδρομή μου, των 1.200 - 5.000 (διαγράψτε ανάλογα) στέλνω με επιταγή (ταχυδρομική ή τραπεζική) προς: ΙΝ.ΚΑ.

Μηλιώνη 8 - Αθήνα 10673 - τηλ. 36.12.345

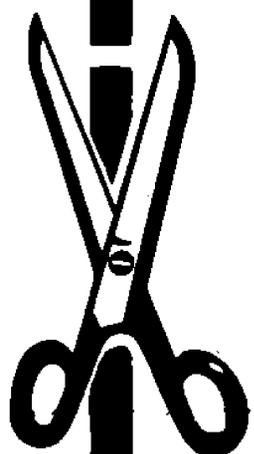
..... (και σφραγίδα για τα νομικά πρόσωπα) *

(υπογραφή)

○ Μπορείτε να μας στείλετε τα στοιχεία σας σε άλλο χαρτί αν δεν θέλετε να κόψετε το περιοδικό αυτό.

ΤΟ ΙΝ.ΚΑ.
ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ
ΜΟΝΟ ΣΤΗ
ΣΥΝΔΡΟΜΗ Σ

ROCK 100

ΔΙΣΚΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Π. ΜΕΛΑ 15, Θεσσαλονίκη, τηλ. 265 708

LET'S

Swing

TOGETHER
TONIGHT

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 70
ΕΞΑΡΧΕΙΑ
ΤΗΛ. 3613952

ΤΕΡΜΙΤΕΣ

*το μεγάλο ελληνικό
συγκρότημα!*

νέο άλμπουμ

ΤΣΙΜΕΝΤΕΝΙΑ ΤΡΑΙΝΑ

περιέχει τις επιτυχίες

ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ, ΓΟΥΡΟΥΝΙ
ΣΚΛΗΡΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
ΟΥΤΕ ΜΕ ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ, ΟΥΤΕ ΣΕ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΠΕΡΑΣΤΙΚΑ

συμμετέχει η ΦΛΕΡΥ ΝΤΑΝΤΩΝΑΚΗ στο
ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

σε σφραγισμένους δίσκους
και Hi-Fi κασσέτες
εισέρχεται δυναμικά
στο Ελληνικό ρεπερτόριο

Virgin

ΔΙΣΚΟΙ - LYRA - ΤΑΙΝΙΕΣ

ΟΙ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Σ. ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗΣ

Πέτρινα χρόνια

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ
ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

Από τό πάρκο στη
Μυροβόλο

Β. ΜΠΟΥΝΤΟΥΝΗΣ

Πές τό μέ μία κιθάρα

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Δυνάμεις του Αιγαίου

ΓΛΥΚΕΡΙΑ

Τραγούδι αισθηματικό

ΗΛΙΑΣ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ

Οι ξένες πόρτες

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Χάδια και χαστούκια

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΡΑΣ

Τσικαμπούμ

Η ΓΛΥΚΕΡΙΑ
ΣΤΟ ΛΥΚΑΒΗΤΟ

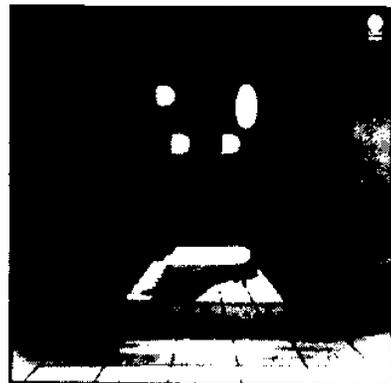
Νύχτες μαγικές κι
όνειρεμένες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ

Φόρα παρτίδα

PIANO BAR
Σπύρος Μιχαηλίδης

Παραγωγή: Σταύρος Ξαρχάκος

ΝΕΟ ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Π. ΒΑΓΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΡΑΖΟΥΛΗΣ

Εσύ κι' αν γίνεις
ύπουργός εγώ θα
σ' αγαπάω

ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΟΓΑΡΙΔΗΣ

Μέ τά φεγγάρια χάνομαι

Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Σέ στρατόπεδα
και πλοία

ΝΑΝΤΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

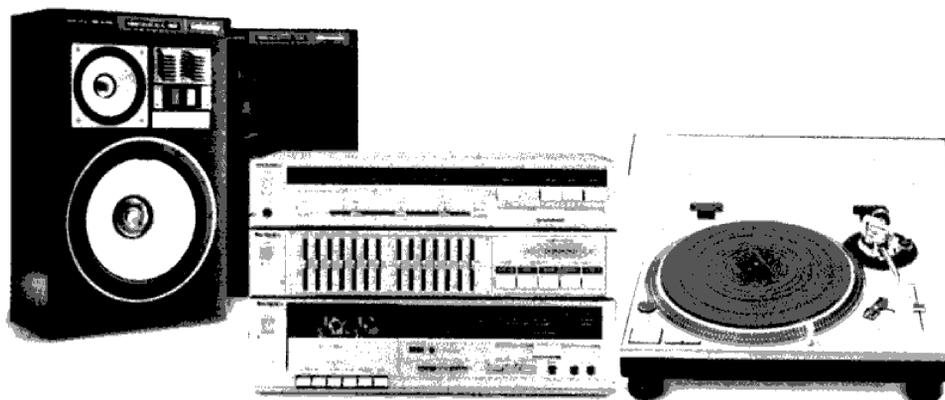

Θυμήσου έμένα

Technics

**ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΣΗΜΕΡΑ**

το μέλλον της μουσικής δεν απέχει πολύ

Η Technics με τη μακρόχρονη πείρα, τη συνεχή έρευνα και τη διαρκώς εξελισσόμενη τεχνολογία της, έχει φέρει το μέλλον, για τα μηχανήματα αναπαραγωγής ήχων, πολύ-πολύ κοντά... στο σήμερα!

Μια τεράστια γκάμα προϊόντων για όλες τις οικονομικές δυνατότητες είναι στη διάθεσή σας τώρα.

Αγοράστε-απολαύστε Technics! Κάντε βήματα στον κόσμο της μουσικής του αύριο...

BIANE

ΑΘΗΝΑ: ΣΟΛΩΜΟΥ 39 • 106 82 • ΤΗΛ. 3609.621
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: Β. ΟΛΓΑΣ 253 • 546 56 • ΤΗΛ. 429.141

Technics - National - Panasonic

**ΖΗΤΑΤΕ ΠΑΝΤΑ
ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝ. ΟΔΗΓΙΕΣ
ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΝΕ**